

**ČESkoslovenská
socialistická
republika
(19)**

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVEDČENIU

257371
(11) (B1)

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY A OBJEVY

(22) Prihlásené 07.11.86
(21) (PV 8066-86.U)

(40) Zverejnené 13 08 87

(45) Vydané 15 12 88

(51) Int. Cl. 4
B 23 B 31/20

(75) Autor vynálezu

JAKAB VOJTECH ing., PRIBETA, KOLLÁRIK DUŠAN ing., NOVÉ ZÁMKY,
ZSIGÓ ZOLTÁN ing., BAJČ

(54) Klieštinový upínač

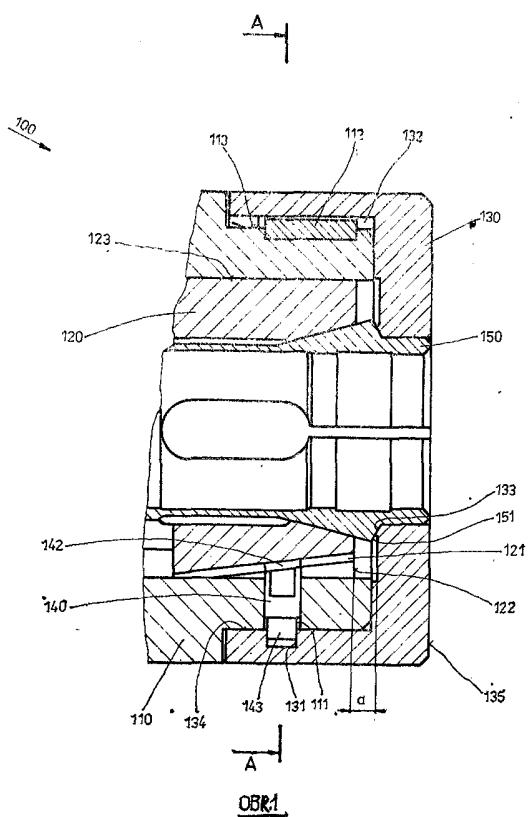
1

Riešenie sa týka klieštinového upínača s automatickým spevniteľným čelným vekom na základnom telese.

Podstatou riešenia je, že v aspoň jednom vybraní vytvorenom na základnom telese je radiálne presuvné usporiadany aspoň jeden blokovací segment kinematicky prepojený so šmýkadlom pre záber s blokovacou plochou vytvorenou na čelnom veku.

Predmet riešenia umožňuje ľahko a rýchlo spevniť čelné veko na základnom telesu a tým pripraviť klieštinový upínač pre pracovnú činnosť. Navýše vkladanie a vyberanie čelného veka je možné uskutočniť automaticky pomocou napríklad manipulačného zariadenia. Klieštinový upínač nájde uplatnenie v automatizovaných prevádzkach.

2

OBR.1

257371

Vynález sa týka klieštinového upínača so snímateľným čelným vekom a rieši konštrukčné vyhotovenie spevnenia čelného veka na základnom telesu.

V súčasnej dobe používané klieštinové upínače sú riešené väčšinou tak, že čelné veko je spevnené na základnom telesu pomocou skrutiek, alebo je čelné veko naskrútkované celé na základné teleso. Tieto riešenia umožňujú výmenu klieštinej pomerne pracne a výmena je časovo náročná, čím sa predlžujú prestavovacie časy a tým predražuje výroba. Takéto riešenie navyše je obtiažne automatizovať najmä čo sa týka výmeny klieštinej.

Sú známe riešenia umožňujúce automaticky spevniť, respektívne uvoľniť čelné veko zo základného telesa, tieto však si vyžadujú súčinnosť pohybu manipulačného zariadenia a natáčania vretena stroja, čo v automatickom cykle predlžuje operačné časy.

Uvedené nevýhody zmierňuje klieštinový upínač podľa vynálezu, ktorého podstatou je, že v aspoň jednom vybranom vytvorenom na základnom telesu je radiálne presuvne usporiadany aspoň jeden blokovací segment kinematicky prepojený so šmýkadlom pre záber s blokovacou plochou vytvorenou na čelnom veku. Klieštinový upínač podľa vynálezu umožňuje spoľahlivé a pomerne jednoduché spevnenie čelného veka so základným telesom, pri spevňovaní, respektívne uvolňovaní nie je nutné natáčať vreťeno, čím sa v prípade automatizácie ušetria strátové manipulačné časy a zjednoduší sa celý cyklus výmeny klieštinej.

Klieštinový upínač podľa vynálezu je znázornený na pripojených výkresoch, kde na obr. 1 je príklad klieštinového upínača v pozdĺžnom reze a na obr. 2 je ten istý príklad v priečnom reze vyznačenom na obr. 1.

Klieštinový upínač **100** s vymeniteľnou klieštinou **150** pozostáva zo základného telesa **110**, v ktorom je posuvne usporiadane šmýkadlo **120** stláčajúce klieštine **150**, ktorá je proti axiálnemu vysunutiu z klieštinového upínača **100** zabezpečená snímateľným čelným vekom **130**. Na obr. 1 je znázornený príklad konštrukčného riešenia spevnenia čelného veka **130** na základnom telesu **110**.

Čelné veko **130** má tvar dutej príruby, na ktorej vnútornom povrchu **134** sú vytvorené radiálne blokovacie plochy **131** v axiálnom odstupe od čela **135** a v axiálnom smere sú vytvorené polohovacie drážky **132**. Na základnom telesu **110** sú vytvorené radiálne vybrania **111**, v ktorých sú v radiálnom smere presuvne usporiadane blokovacie segmenty **140**. Šmýkadlo **120** má v axiálnom smere na vonkajšom povrchu **123** vytvorené T-drážky **121** klesajúce do stredu šmýkadla **120** smerom k jeho čelnému koncu **122**. V týchto T-drážkach **121** sú vedené blokovacie segmenty **140** svojimi T-hlavami **142**, takže axiálnym pohybom šmýkadla **120** je vyvodený radiálny pohyb blokovacích segmentov **140**, ktoré sú svojimi záberovými plochami **143** uspôsobené pre spoluzáber s blokovacími plochami **131** čelného veka **130**. Na obvode **113** základného telesa **110** sú usporiadane polohovacie prvky **112** pre spoluzáber s polohovacími drážkami **132** čelného veka **130**. Samotné spevnenie čelného veka **130** na základovom telesu **110** sa uskutoční nasledovne:

Ked je šmýkadlo **120** v zadnej polohe, blokovacie segmenty **140** sú zasunuté pod úroveň obvodu **113** základného telesa **110**. Do klieštinového upínača **100** sa vloží klieština **150**. Potom sa na základné teleso **110** nasunie čelné veko **130**, pričom sa polohovacie prvky **112** zasunú do polohovacích drážok **132**. Čelné veko **130** dosadne svojou opernou plochou **133** na čelný kužel **151** klieštine **150** a šmýkadlom **120** sa vykoná časť silového zdvihu, ktorou sa presunú blokovacie segmenty **140** do záberu s blokovacími plochami **131** a tým je čelné veko **130** zabezpečené axiálne na základnom telesu **110**. Zbytok silového zdvihu tvorí upínaco-uvolňovací zdvih „a“ šmýkadla **120**. Na obr. 2 je vidieť usporiadanie pružných prvkov **141** medzi blokovacím segmentom **140** a základným telesom **110**, ktoré napomáhajú vysúvaniu blokovacích segmentov **140** nad obvod **113** základného telesa **110**. Opačným pohybom šmýkadla **120** sa blokovacie segmenty **140** opäť zasunú do základného telesa **110** a čelné veko **130** sa dá ľahko zosunúť zo základného telesa **110**.

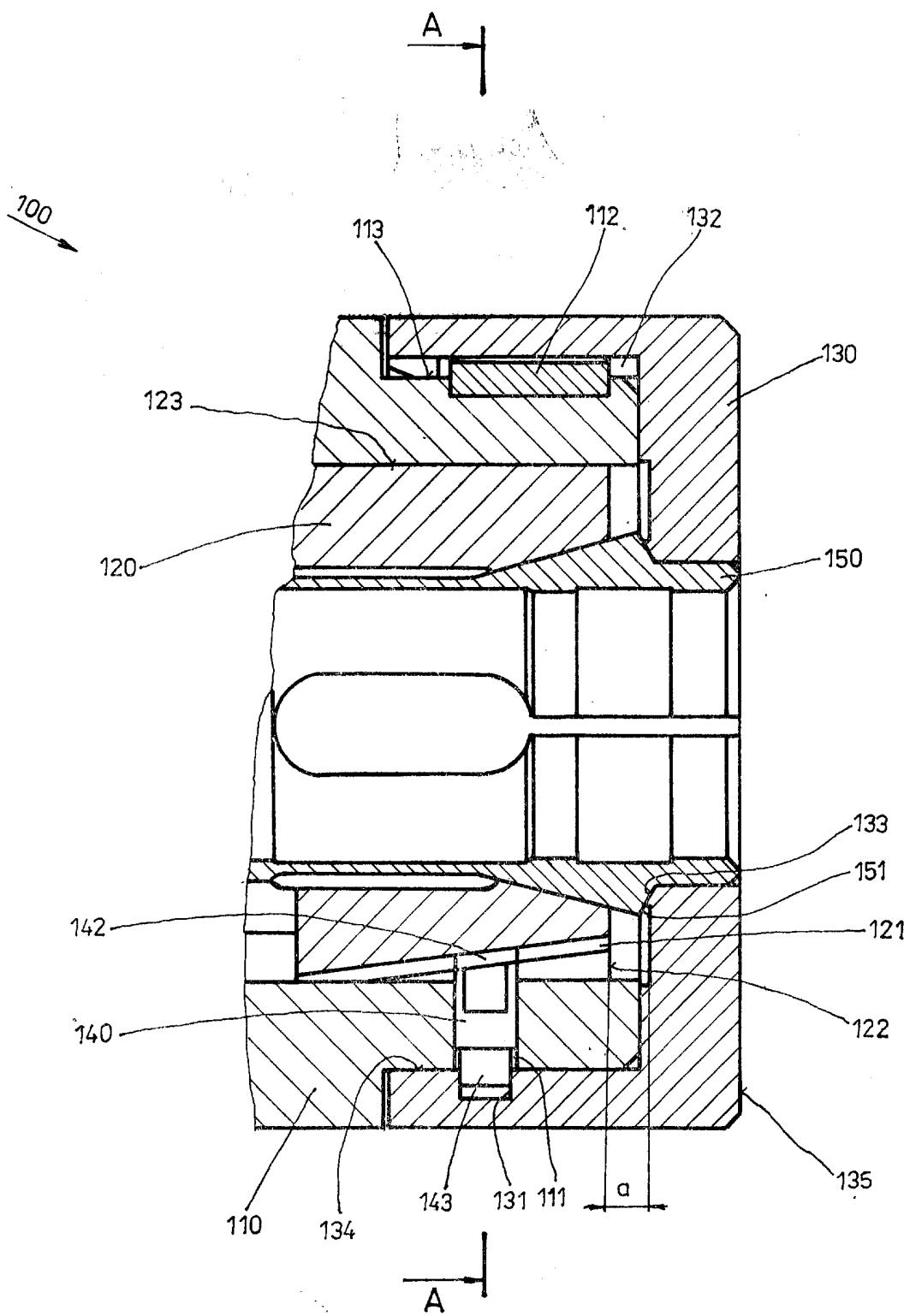
P R E D M E T V Y N Á L E Z U

1. Klieštinový upínač pozostávajúci zo základného telesa uchyteného na vretena obrábacieho stroja, v ňom posuvne uloženého šmýkadla ovládaného trojpolohovým silovým zariadením, vymeniteľnej klieštine a snímateľného čelného veka pre axiálne zistenie klieštine v klieštinovom upínači vyznačený tým, že v aspoň jednom vybraní (111) vytvorenom na základnom telesu (110) je radiálne presuvne usporiadany aspoň jeden blokovací segment (140) kinematically prepojený so šmýkadlom (120) pre záber s blokovacou plochou (131) vytvorenou na čelnom veku (130).

2. Klieštinový upínač podľa bodu 1 vyznačený tým, že medzi základným telesom (110) a čelným vekom (130) je usporiadany polohovací prvok (112) pre záber s polohovacou drážkou (132), napr. na čelnom veku (130).

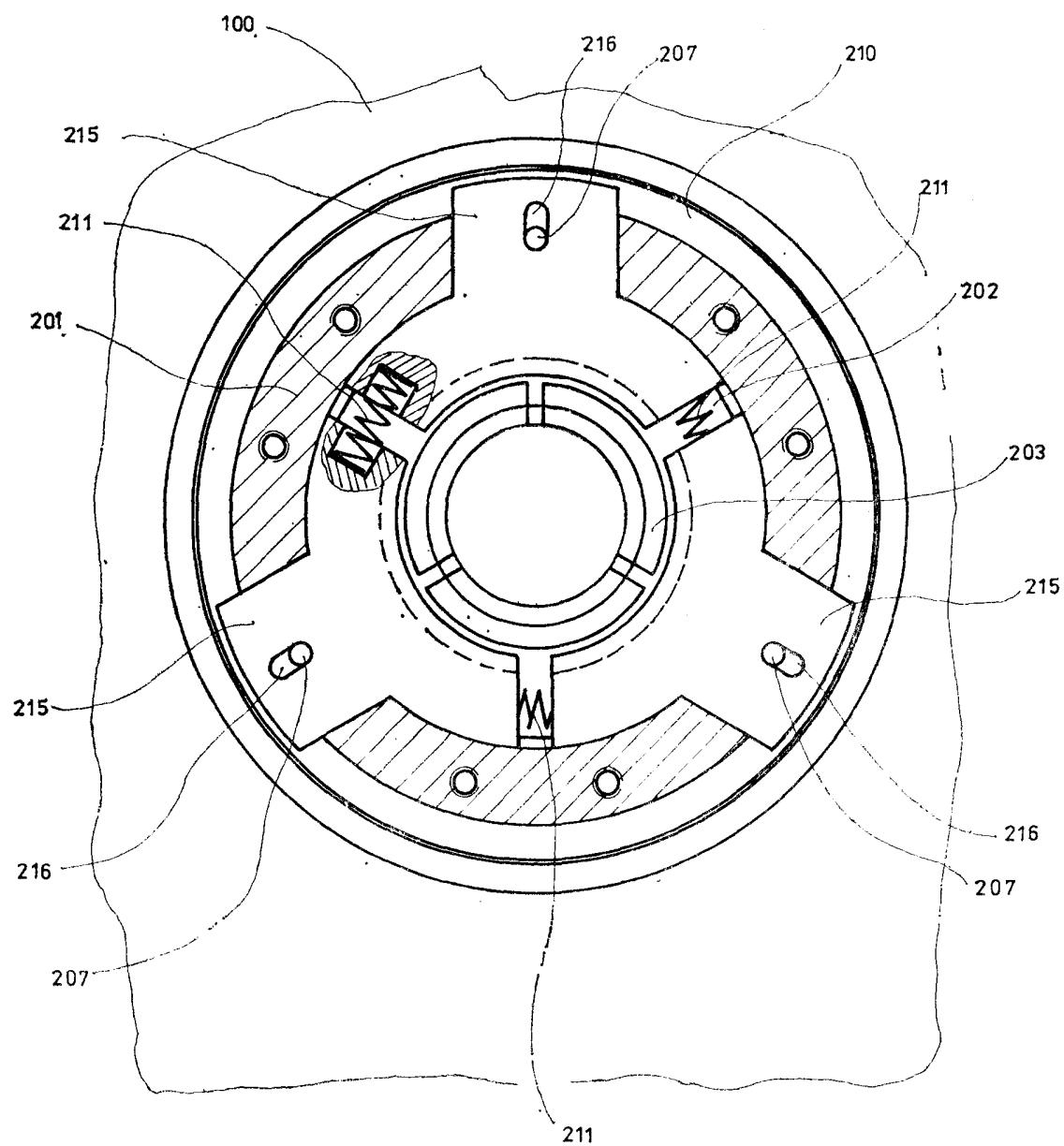
3. Klieštinový upínač podľa bodu 1 alebo 2 vyznačený tým, že medzi blokovacím segmentom (140) a základným telesom (110) je usporiadany aspoň jeden pružný prvok (141), napr. pružina.

2 listy výkresov

OBR.1

257371

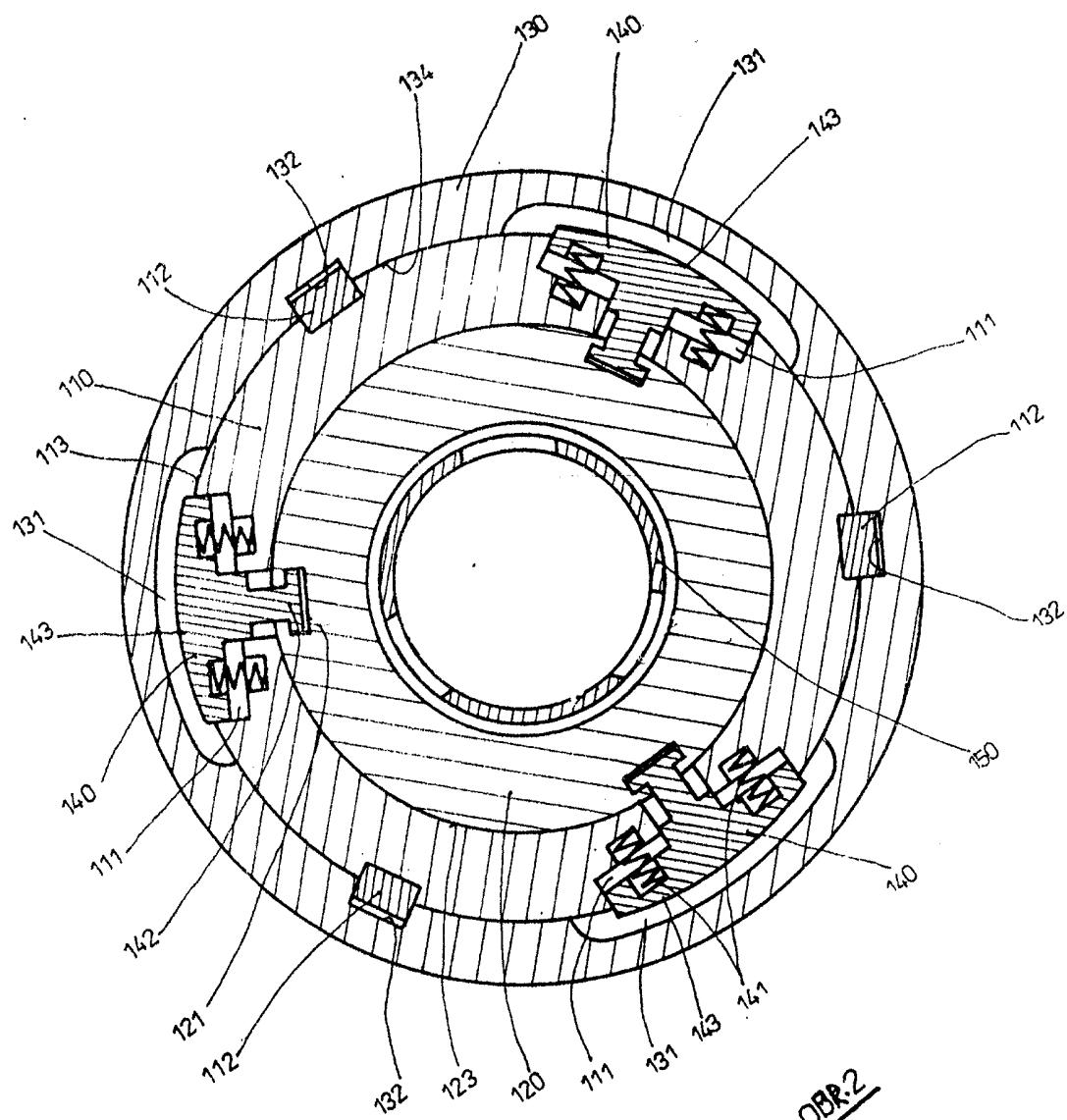
OBR. 2

- 4. V. 1989

Opravy ve vytištěných popisech vynálezu

Ve vytištěném popisu vynálezu k autorskému osvědčení č. 257 371 (PV 8066- 86) je vytištěn obrázek č. 2 z popisu č. 257 354.

Správný obrázek :

Palacký